

UCHWAŁA NR 16/52/2023
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ W ŁODZI

z dnia 17 maja 2023 r.

w sprawie: uchwały nr LXVI/557/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 12 kwietnia 2023 r. zmieniającej uchwałę nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w składzie:

1/ Ryszard Paweł Krawczyk	9/ Bogusław Wenus
2/ Beata Kaczmarek	10/ Aneta Jakubczak
3/ Roman Drozdowski	11/ Paweł Dobrzyński
4/ Iwona Kopczyńska	12/ Zofia Dolewka
5/ Anna Kaźmierczak	13/ Krzysztof Kozik
6/ Bogdan Łągwa	14/ Tomasz Jan Karwicki
7/ Łukasz Szczepanik	15/ Anna Adamczewska
8/ Magdalena Budziarek	

po rozpatrzeniu w dniu 17 maja 2023 r. **uchwały nr LXVI/557/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 12 kwietnia 2023 roku zmieniającej uchwałę nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol**, doręczonej tutejszej Izbie w dniu 18 kwietnia 2023 r., działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 40) oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1668),

uchwała, co następuje:

z powodu naruszenia prawa, tj. art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1461) w zw. z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 840) **stwierdza częściową nieważność** uchwały nr LXVI/557/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 12 kwietnia 2023 roku zmieniająca uchwałę nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol – w zakresie § 1 pkt 3 uchwały z uwagi na ustanowienie przepisu zmieniającego datę wejścia w życie uchwały zmienianej, która na dzień podjęcia uchwały zmieniającej, już obowiązywała (weszła w życie w dniu 21 marca 2023 r.), do czego Rada Gminy w takim stanie prawnym nie posiadała kompetencji.

Uzasadnienie

W dniu 18 kwietnia 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi została doręczona uchwała nr LXVI/557/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 12 kwietnia 2023 roku zmieniająca uchwałę nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol (zwana dalej *Uchwałą*).

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi na posiedzeniu w dniu 17 maja 2023 r. rozpatrzyło wyżej wskazaną uchwałę, zawiadamiając przedstawicieli Gminy Andrespol o terminie posiedzenia. Przedstawiciele Gminy Andrespol nie wzięli udziału w posiedzeniu Kolegium.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi ustaliło i zważyło, co następuje.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy. W myśl art. 4 ust. 2 ustawy w uzasadnionych przypadkach akty normatywne (z zastrzeżeniem ust. 3 dotyczącego przepisów porządkowych) mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym. Kolegium Izby podkreśla, że w art. 4 ust. 1 ustawy ustawodawca określił podstawową zasadę dotyczącą *vacatio legis* aktu normatywnego, zawierającego przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszanego w dzienniku urzędowym, postanawiając, że okres pomiędzy opublikowaniem takiego aktu w dzienniku urzędowym a jego wejściem w życie powinien wynosić co najmniej czternaście dni od dnia ogłoszenia aktu. Zatem akt normatywny, co do zasady, może wejść w życie dopiero w piętnastym dniu po dniu ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Jednocześnie w końcowej części art. 4 ust. 1 ustawy jest wprost mowa o możliwości określenia przez dany akt normatywny dłuższego terminu wejścia w życie niż czternaście dni, bez zastrzeżenia spełnienia jakichkolwiek wymagań w tym zakresie. Z kolei w art. 4 ust. 2 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych uregulowano sytuacje, w których akt normatywny może wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni od dnia jego ogłoszenia (*vacatio legis* wynosi wówczas od jednego do trzynastu dni), a nawet bez zachowania *vacatio legis*. Sytuacja, w której dopuszcza się skrócenie czternastodniowego terminu *vacatio legis* jest uzależniona od wystąpienia „uzasadnionego przypadku” (przypadku uzasadniającego skrócenie *vacatio legis*), zaś rezygnacja z okresu *vacatio legis* może nastąpić tylko wówczas, gdy spełnione są łącznie dwie przesłanki: „ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego” i „zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie”. Zaznaczyć należy, że uzasadnienie projektu ustawy lub odpowiednio - projektu uchwały będącej aktem prawa miejscowego powinno zawierać szczegółowe wyjaśnienie potrzeby wejścia w życie projektowanej ustawy (uchwały) lub jej poszczególnych przepisów w terminie krótszym niż czternaście dni od dnia ogłoszenia, jeżeli projekt ustawy (uchwały) przewiduje takie postanowienia (§ 12 pkt 2 stosowany odpowiednio do aktów prawa miejscowego z mocy § 143 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”).

4 kwietnia 2023 r. Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi zawiadomiła Gminę Andrespol, że przedmiotem posiedzenia Kolegium Izby będzie **uchwała nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol**, m.in. z uwagi na ewentualne naruszenia prawa, tj.: art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1461) poprzez uregulowanie w § 12 uchwały daty jej wejścia w życie z pominięciem okresu *vacatio legis*.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w dniu 19 kwietnia 2023 r. stwierdziło częściową nieważność uchwały nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol – w zakresie § 12 uchwały (uchwała nr 14/40/2023). Rozstrzygnięcie nadzorcze wywołuje skutki od chwili podjęcia uchwały - ex tunc. Stwierdzenie

nieważności uchwały lub jej części oznacza, że należy ją traktować tak, jakby nie była podjęta w zakresie objętym nieważnością.

W dniu 12 kwietnia 2023 r. Rada Gminy Andrespol podjęła uchwałę nr LXVI/557/23 zmieniającą uchwałę nr LXV/524/23 Rady Gminy Andrespol z dnia 17 marca 2023 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków położonych na obszarze Gminy Andrespol. W § 1 pkt 3 Uchwały postanowiła że zmienia uchwałę nr LXV/524/23 w następujący sposób - § 12 otrzymuje brzmienie: „§ 12. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego.”. Uchwała zmieniana na dzień podjęcia uchwały zmieniającej już obowiązywała - weszła w życie w dniu 21 marca 2023 r. Podjęcie uchwały zmieniającej przez radę gminy, w odróżnieniu od rozstrzygnięcia nadzorczego organu nadzoru, powoduje wprowadzenie zmian do uchwały zmienianej dopiero ze skutkiem od daty wejścia w życie uchwały zmieniającej - ex nunc. Od momentu wejścia w życie uchwały traktowana jest ona jako element porządku prawnego, początek jej obowiązywania nie może już zostać zmodyfikowany przez radę gminy. Zmiana terminu wejścia w życie podjętej uchwały, uchwałą zmieniającą, może więc nastąpić tylko w sytuacji, gdy uchwała zmieniająca wejdzie w życie najpóźniej jednocześnie z uchwałą zmienianą. Uchwała zmieniająca została podjęta w dniu 12 kwietnia 2023 r., ogłoszona w dniu 2 maja 2023 r. i weszła w życie 17 maja 2023 r., czyli już po wejściu w życie uchwały zmienianej, która obowiązywała od 21 marca 2023 r. Rada Gminy Andrespol w opisanym stanie prawnym nie posiadała w dniu 12 kwietnia 2023 r. kompetencji do zmiany terminu wejścia w życie uchwały nr LXV/524/23, czyli wprowadzenia do niej przepisu, który uwzględniałby zasadniczy 14 dniowy okres vacatio legis przewidziany w art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych.

Mając na względzie wskazane w sentencji naruszenia prawa Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi postanowiło stwierdzić częściową nieważność Uchwały w zakresie § 1 pkt 3.

Od uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi, w terminie 30 dni od dnia doręczenia skarżącemu uchwały.

Przewodniczący Kolegium

Prezes RIO w Łodzi

Ryszard Paweł Krawczyk